

Sigara kullanımı ve ölümler arasında zaman ilişkisi

Nazmi Bilir¹

¹Sağlık için Sigara Alarmı Dergisi, Ankara, Türkiye

Proesmans K, Lang AE, Lahousse L. Temporal associations between smoking prevalence and smoking-related mortality: a US state-level ecological study. *BMJ Public Health* 2026;4(2):e004324. <https://doi.org/10.1136/bmjph-2025-004324>

ABD’de 8 milyondan fazla kişiyi kapsayan bu çalışmada sigarayı bırakanlarda iskemik kalp hastalığı, akciğer kanseri, KOAH ve sigara ile ilişkili diğer kanserlere bağlı ölümlerde meydana gelen azalma konusu incelenmiştir.

Sigara kullanımında 1999 yılında %5 düzeyinde azalma sağlanması halinde 2019 yılına gelindiğinde iskemik kalp hastalığına bağlı ölümlerde %23,91 oranında, KOAH nedeni ile olan ölümlerde %30,82 oranında, akciğer kanserine bağlı ölümlerde %25,20 oranında ve sigara ile ilişkili diğer kanserlere bağlı ölümlerde de %7,88 oranında azalma meydana gelmiş olduğu tahmin edilmiştir. Sigaranın bırakılması halinde iskemik kalp hastalığına bağlı ölümlerde 8 yılda yüzbinde 3,02 (yüzbin insan yılı; person years) oranında, KOAH nedeni ile ölümlerde 10 yılda

yüzbinde 1,35 oranında, akciğer kanserine bağlı ölümlerde 11 yılda yüzbinde 1,68 oranında ve sigara kullanılması ile ilişkili diğer kanserlere bağlı ölümlerde 20 yılda yüzbinde 0,61 oranında azalma meydana geldiği gözlenmiştir. Sigara kullanımındaki azalma sonucunda ölümlerdeki azalma konusunda en büyük ilişkinin KOAH ve akciğer kanseri nedeni ile olan ölümlerde olduğu saptanmıştır. Sigara kullanımı ve çeşitli hastalıklar arasındaki ilişki konusunda bugüne kadarki çalışmalarda çoğunlukla sigara kullanılması sonucunda meydana gelen hastalıklar ve ölümler incelenmiştir. Bu çalışmada ise sigara kullanımındaki azalmanın, sigara kullanımı ile ilişkili hastalıklar nedeni ile olan ölümlerdeki azalma ile ilişkisi incelenmiştir.

✉ Nazmi Bilir • nazmi.bilir@gmail.com

Geliş tarihi / Received: 21.06.2026 **Kabul tarihi / Accepted:** 03.07.2026 **Yayın tarihi / Published:** 04.08.2026

Telif hakkı © 2026 Yazar(lar). Sağlık Geliştirme ve Sigara ile Mücadele Derneği tarafından yayımlandı. Açık erişimli bu makale, orijinal çalışmaya uygun şekilde atıfta bulunulması koşuluyla, herhangi bir ortamda veya formatta sınırsız kullanım, dağıtım ve çoğaltmaya izin veren [Creative Commons Atıf Lisansı \(CC BY\)](#) ile dağıtılmıştır.

Copyright © 2026 The Author(s). Published by The Society for Health Promotion and Tobacco Control. This is an open access article distributed under the [Creative Commons Attribution License \(CC BY\)](#), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium or format, provided the original work is properly cited.